

CIGÁNY HOLOKAUSZT KÖZPONT

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2014 - 2016.

szerez. ikt. sz: **34881-1/2015/SZOCSTRAT**

ROMA POLGÁRI TÖMÖRÜLÉS

1073 Budapest, Barcay utca 11.

adószám: 18170177-1-42

Raiffaisen Bank Zrt. - 12010659-00139863-00100007

2015.08.01-2016.08.31.

32.480.000 Ft

**Roma
Polgári
Tömörülés**

KÖSZÖNTŐ

Ez a hely kegyelet és tiszteletadás azok emléke előtt, akiknek életét erőszakos módon, egy gyilkos eszme szellemiségét követve szakították meg. Az utókor főhajtása a mártírok, az ártatlan véráldozatok, az elhurcoltak előtt. Milliók lelke figyelmeztet minket: nem elég kimondanunk, hogy soha többé, tennünk is kell érte! Emlékezni és emlékeztetni mindannyiunk közös felelőssége, mert az Ember múltja és jelene alakítja az Emberiség jövőjét.

Nem lehet elhazudnunk múltunk, eltitkolnunk történelmünk, mert a némaság keserű fájdalma sajnó lelkünkön üt további sebeket. Bátor szembenézésre van szükség, még ha az fájdalmas és szégyenletes is. Hitet és fényt kell vinnünk, hogy legyőzzük a sötétséget, amely sokszor a tudatlanságból, az emberi gyarlóságból fakad. Ismernünk kell embertársainkat, közös kultúránkat, gyökereinket, hogy lebontsuk az előítélet falait, ezáltal befogadók és ne kirekesztők legyünk.

Egyéni sorsok és egyéni felelősségek formálják társadalmunk, de tartalmas és értékes jövőt csak közös összefogással, erkölcsileg is megtisztult alapokra lehet építeni. A vézskorszak borzalmait, a hétköznapiakban ma is fellelhető diszkrimináció sötét leple az Emberiség jövője érdekében arra figyelmeztet minket: annak tudatában éljünk és cselekedjünk a mindennapokban, hogy múltunk közös lesz a jövőben is.

Makai István

A Cigány Történeti, Oktatási, Kulturális és Holokauszt Központ igazgatója
a Roma Polgári Tömörülés elnöke

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ	3
KÖZPONTUNKRÓL	6
LÁTOGATÓI STATISZTIKÁK	7
HÍREK	10
LÁTOGATÓK.....	21
ÉLETKÉPEK.....	26
VENDÉGKÖNYVI BEJEGYZÉSEK	28
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	38

KÖZPONTUNKRÓL

ELŐZMÉNYEK

2012-ben, Németh Győzőné és Németh Zoltán közösségi céllal 556 m² alapterületű telket lakóingatlanral együtt ajánlott fel a Roma Polgári Tömörülés részére.

A felújítási munkálatokat a Roma Polgári Tömörülés saját forrásból és magánadományokból biztosította, a ház és a hozzá tartozó telek felújítását 2014 júliusára fejezte be.

A KÖZPONT KÜLDETÉSE

Civil kezdeményezés és összefogás eredményeként létrejött egy komplex, roma kultúrát, történelmet, hagyományos mesterségeket bemutató központ, ami Magyarországon és Európában is egyedülálló intézményként fogja betölteni küldetését.

Sokrétű és összetett feladatot lát el a jövőben, melyek között a hazai roma közösségek történelmének, kultúrájának megismertetése, és ezen keresztül az önmeghatározás és önismeret megerősítése az átfogó cél. A magyarországi roma társadalom önismeretéhez vezető út legfontosabb része a saját történetük megismerése.

A Roma Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokausztközpont csepeli kiállítóhelye több önálló blokkra tagozódik.

CIGÁNY MESTERSÉGEK TERME

A háromnyelvű (magyar, roma és angol szövegezésű) tablók és kiállítási tárgyak segítségével bemutatjuk a romák Európába és Magyarországra érkezését. Az első és második szakmára lelés korszakát. A megélhetés és beilleszkedés harmonikus és konfliktusos szakaszait. Úgy a beás, mint a magyar és kárpáti cigány, illetve a lovári roma népesség hagyományos mesterségei gazdagon illusztráltak. A kiállított eszközök, tárgyak megtekintése, kézbevétele önmagában is meghatározó élmény az idelátogatók számára. Néhány különleges szerszám és munkadarab segítségével az egykor volt egyszerű – sok esetben lenézett – cigány kézművesek újjító-fejlesztő készségéről is képet kaphatnak a látogatók. Ahogyan az is nyilvánvalóvá válik, hogy termékeikkel, szolgáltatásaikkal mennyire nélkülözhetetlenek voltak a korabeli vidék szegényebb gazdálkodói, családjai számára. Így aztán az a trauma is megérthetővé válik, ami a nagyipari termelés térnyerésekor újabb megélhetési válságba sodorta a cigányságot, a 19. század végére, a 20. század elejére alaposan felerősítve az addig jóval kezelhetőbb előítéleteket, s országoként eltérő mértékben felkorbácsolva az indulatokat.

Ebben a teremben vetül fény a magyarországi zenész cigányok és a hagyományos életmódot folytatók megítélésbeli különbségeinek változásaira is.

A régi időkben apáról fiúra szálló tudás, tapasztalat, a kialakult életmód és kapcsolódó szokásrendszer megismertetése a tisztelet, megbecsülés és elfogadás fontos előfeltételét jelentheti.

CIGÁNY HOLOKAUSZT EMLÉKSZOBA

E legnagyobb helyiségünkben alapvetően a roma holokauszthoz vezető folyamatokról, a jogszabályi és társadalmi környezet kedvezőtlen változásairól, a vészkorszak szörnyűségeiről, az áldozatok szenvedéseiről szerezhetnek, vagy mélyíthetnek el ismereteket, fényképek, térképek és kordokumentumok révén a látogatók. Ennek a mintegy félmillió cigány erőszakos halálát hozó vészkorszak tapasztalatai leszűréséhez a teremben elhelyezett hat számítógépes terminál révén interaktív információgyűjtésre is mód van. A gépekre feltöltött dokumentumfilmek (melyek között angol szinkronos és cigány nyelvű is akad), vázlatok, előadások, a túlélők visszaemlékezéseit rögzítő filmek, filmrészletek is elérhetők.

A cigány holokauszt utóélete is szerepel a tablókon, jól láttatva, hogy a világ emlékezete miként s milyen mértékben fogadta be, dolgozta fel, tartja a lelkiismeret felszínén a romák II. világháború alatti szenvedéseit, az elpusztított és megnyomorított romák emlékét.

Az Emlékszooba cigány kultúrtörténeti interaktív bemutató teremként is szolgál. A számítógépeken elérhető tartalmak ugyanis a magyarországi roma kultúra egyéb területeit is bemutatják. Így a folklórról, nyelvekről, a cigány mesterségekről, a hazai roma kultúra kialakulásáról is szerezhetők újabb információk.

A MAGYARORSZÁGI CIGÁNY MŰVÉSZET TERME

Félévenként megújuló képzőművészeti kamarakiállítás várja a közönséget. A legjelesebb hazai roma festők és szobrászok alkotásaiból összeállított időszaki tárlatok mellett olyan állandó kiállítási elemek is vannak, amelyek a hazai roma alkotók életútját ismerteti, illetve a roma kultúra 1970-es évekbeli felporzóságának kiemelkedő szereplőit mutatja be. E helyiségben található az a dicsőségtabló is, amely a magyar kultúra legfontosabb cigány művészeit igyekszik számba venni, s megmutatni.

A gyerekkorú látogatók számára foglalkoztató roma gyermekfolyóiratok, rejtvények is rendelkezésre állnak.

A terem mindenkori kiállításai alapelve, hogy az autodidaktáktól, a naiv festőktől a képzett alkotók műveiig bezárólag adjon széles metszetet a hazai cigányság képzőművészetéből.

A szoba könyvespolcain a roma irodalmárok művei is megtalálhatók, s fellapozhatók.

A technikai feltételek révén a roma zenészek életműve is bemutatatható.

MOZISZOBA

A cigány holokausztról, a romák történelméről, hagyományairól és mai mindennapjaikról szóló dokumentumfilmek, de cigány tárgyú zenés játékfilm is található a vetítési lehetőségek között.

A 20 ülőhelyes vetítőterem falán elhelyezett mai, hétköznapi roma hősök képe és rövid életútja vezeti át a látogatókat a jelenbe – bizonyítva, hogy szívó munkával, kellő elszántsággal és kitartással van mód a cigányok önmegvalósításra, a saját közösség és a többségi társadalom rokonszenvének együttes megnyerésére is.

HOLOKAUSZT-EMLÉKFAL

Az intézmény udvarán található emlékhely alkalmat ad arra, hogy a cigány vészkorszak valamennyi áldozata és túlélője emléke előtt fejet hajtsunk, s a látogatók mécsesét gyújthassanak, vagy virágaikat, koszorúikat elhelyezzék. Itt zajlanak a látogatócsoportok által szervezett és központi megemlékezések is.

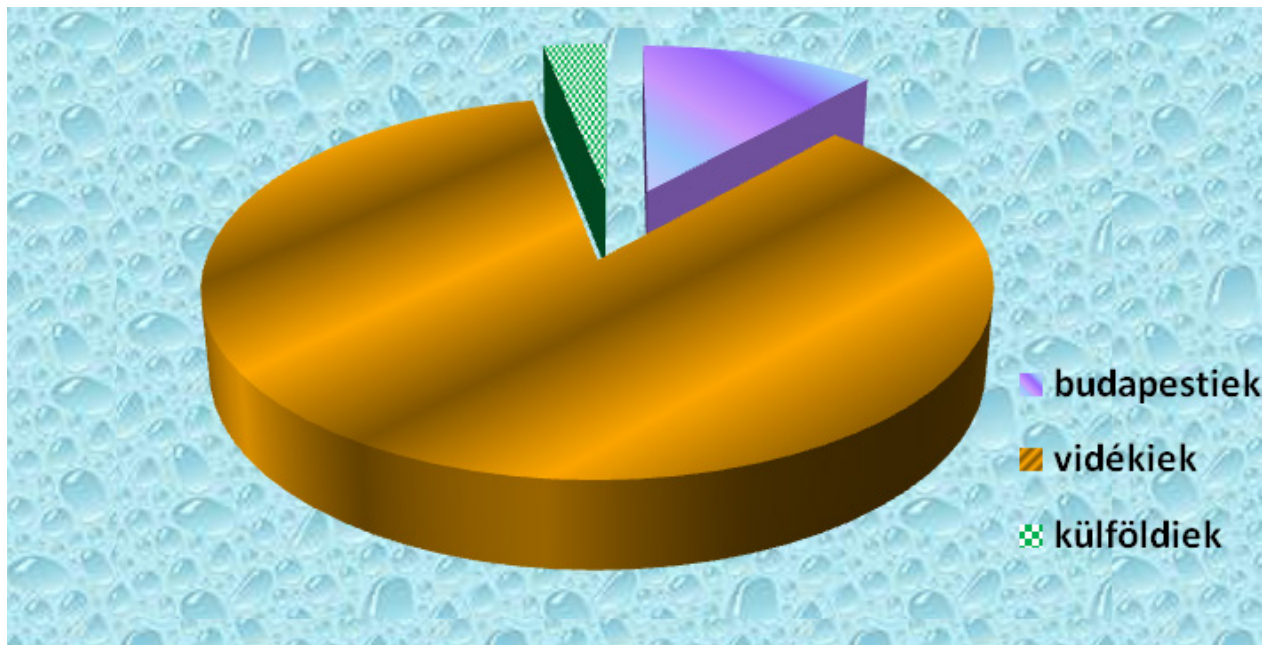
TÁRLATVEZETÉS

Nemcsak az intézmény látogatása, hanem az igényelhető tárlatvezetés is ingyenes. A kiállítás természetesen egyéni ismeretszerzéssel is élményteli és könnyen befogadható, de a szakszerű, a látogatói igény és a vendégek életkorára sajátosságaira is tekintettel levő tárlatvezetés jelentősen bővítheti a megszerzhető ismereteket, segíti a feldolgozást, illetve lehetővé teszi a felmerülő kérdések közvetlen megválaszolását is.

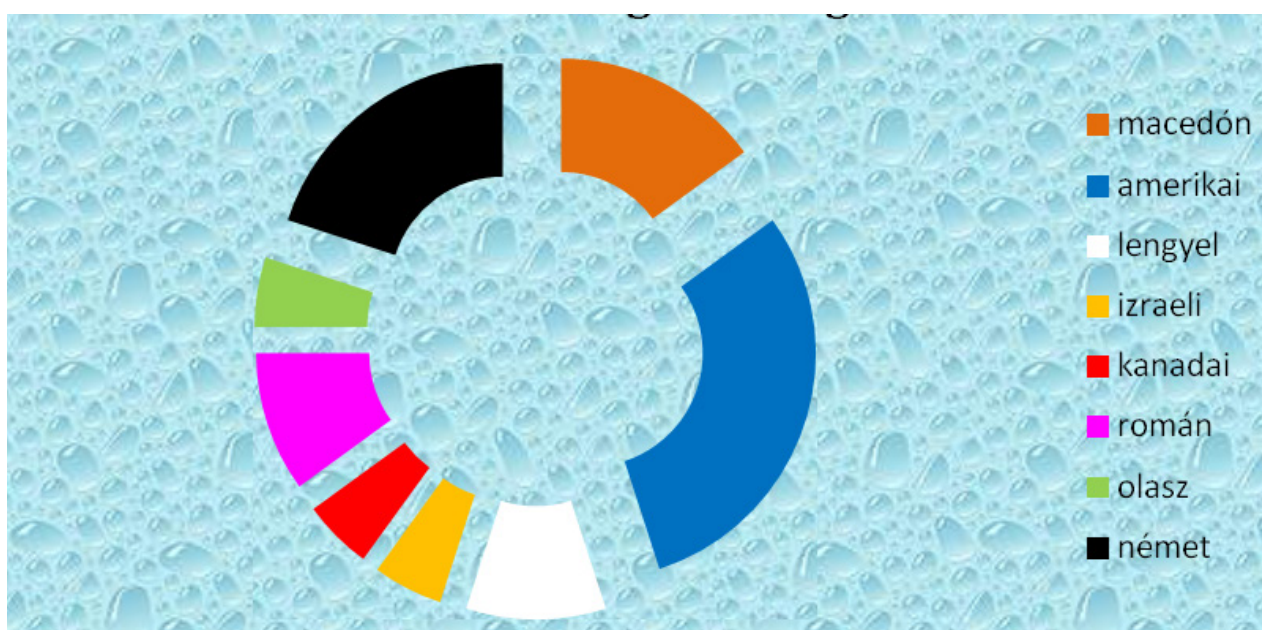
A kiállítás a történelem, cigány népismeret, vizuális kultúrához kapcsolódó tanórák mellett az osztályfőnöki órákhoz is (előítéletek, kirekesztés-befogadás, másság stb.) segítséget adhat.

LÁTOGATÓI STATISZTIKÁK

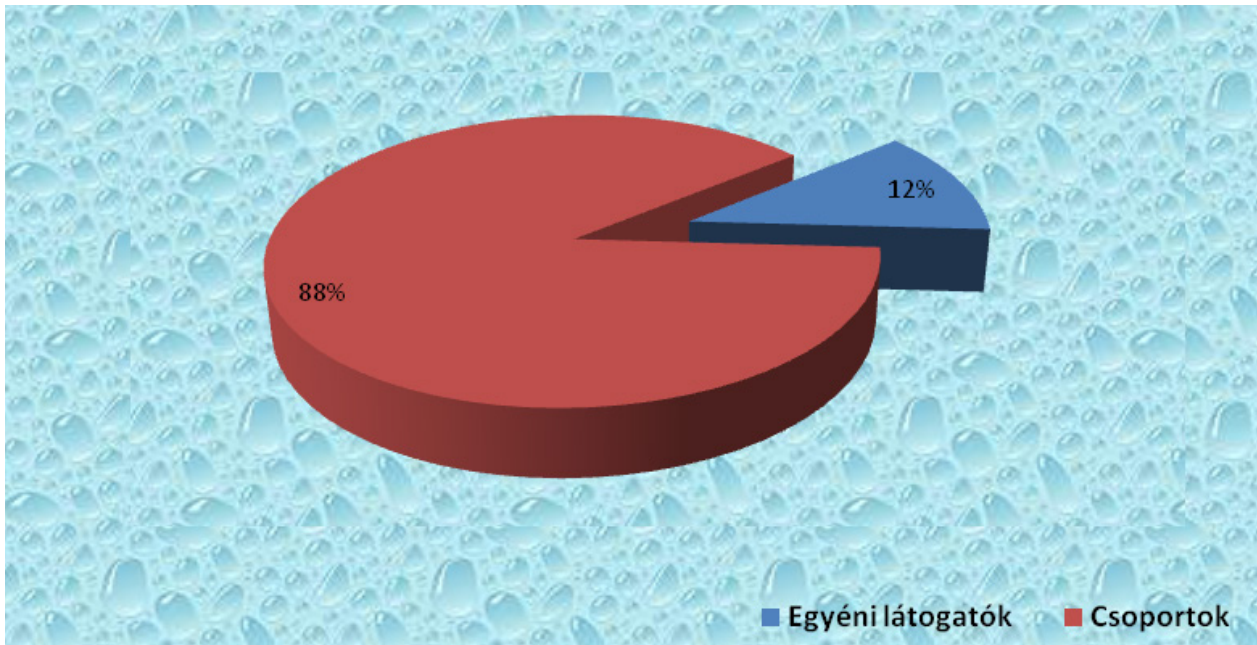
A LÁTOGATÓK ISMERT LAKHELYÜK SZERINT (%)

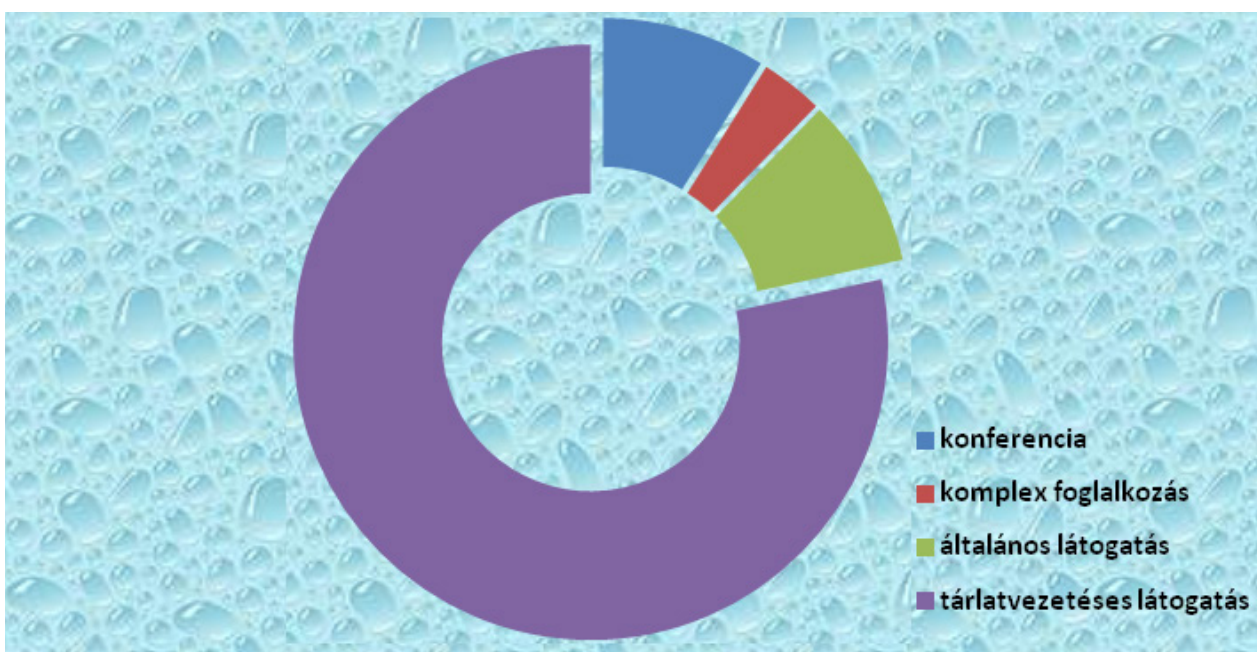
A KÜLFÖLDI LÁTOGATÓK MEGOSZLÁSA

LÁTOGATÁS - TÍPUSOK

A LÁTOGATÁSOK JELLEGE (%)

HÍREK

2014.08.02. A KÖZPONT MEGNYITÓ ÜNNEPSÉGE

FORRÁS: MTI - 2014. AUGUSZTUS 02.

A kirekesztés kevesebbé, az egymásnak megadott kölcsönös tisztelet azonban gazdagabbá tesz mindannyiunkat - hangsúlyozta **Áder János köztársasági elnök a roma holokauszt 70. évfordulója alkalmából szombaton, a Csepelen rendezett megemlékezésen.** Az államfő szerint az egymásnak megadott tisztelet lehet az a kulcs, ami kaput nyithat számunkra, hogy még közös múltunk szégyenéből és fájdalmából is új világot formálhassunk.

Áder János ünnepi beszédében kiemelte: a tisztelet, mindenkit megillet, a legszegényebbeket, a legelesettebbeket is. Mindenkit, aki maga is tiszteletben tartja mások szabadságát, emberi jogait, emberi méltóságát. Politikai nemzetünk erejét növeli, ha tiszteljük egymásban az embert, és tiszteljük egymásban a magyart – fogalmazott a köztársasági elnök, aki őszintén kívánta, hogy a 21. század magyarsága erre a tiszteletre építse fel önbecsülését.

Azért gyűltek össze, hogy az auschwitzi haláltáborba deportált cigányok kíméletlen megsemmisítésének 70. évfordulóján közösen ítélik el “a második világháborús népiirtások aljas kiagyaloít, sem Istent, sem embert nem tisztelő kegyetlen végrehajtóit” - mondta. “Azért gyűltünk össze, hogy közösen utasítsuk el a faji megkülönböztetés minden formáját, minden megnyilvánulását.

Azért gyűltünk össze, hogy közösen mondjuk ki, okultunk az európai történelem és saját történelmünk egyik legfájdalmasabb leckéjéből. Azért gyűltünk össze, hogy a mai napon közösen tegyük nyilvánvalóvá, hogy amikor a cigány holokauszt áldozataira emlékezünk, nem csak a megszorítottak, megaláztatottak, meghurcoltak és tömegesen elpusztítottak emlékének adózunk” - fogalmazott.

Áder János hangsúlyozta: mindenkinek tudnia kell, hogy azokban a vészterhes időkben bárki áldozattá válhatott. Bárki, akinek a náci eszme alapján nem volt megfelelő a származása, nem volt megfelelő a vallása, nem volt megfelelő a politikai hovatartozása. A történelem megtanított minket arra, hogy minden diktatúra legelőször a személyes szabadságot és az emberi méltóságot veszi célba – fűzte hozzá.

A köztársasági elnök szerint ki kell mondani, hogy a magyar zsidók és a hazai cigányság tragikus meghurcoltatásában “a magyar állam számos képviselője, megannyi cinkos propagandistája, ezernyi náci szellemiségű tisztségviselője, csendőre és nyilas különítményese is tevékenyen részt vett”. Az áldozatok emléke előtt fejet hajtva ki kell mondani, hogy az akkori magyar államnak súlyos felelőssége van abban, hogy ez megtörténhetett hazánkban. Ki kell mondani, hogy a hazánk német megszállását követő tragédia az akkori magyar államnak is szégyene. A népiirtásokért viselt felelősség nem egyedül a hitleri Németországné. Súlyos és elvülhetetlen felelősség terheli az európai országok náci kollaboránsait is - hangoztatta az államfő.

Leszögezte: ami ebből a mi szégyenünk, azzal nekünk, magyaroknak kell szembenéznünk. Fel kell tennünk a kérdést: hogyan juthattunk odáig, hogy a magyar állam magyar honfitársaink százezreit fossza meg a nemzethez tartozás lehetőségétől? Hogyan juthattak az akkori magyar állam képviselői odáig, hogy egy idegen hatalom elvárásait kiszolgálva a pusztulás poklába küldjék jogfosztott honfitársainkat? Mi, magyarok hogyan üthetünk ilyen mély sebet

saját nemzetünkön? - sorolta a kérdéseket Áder János.

Makai István, a Roma Polgári Tömörülés és a Fővárosi Cigány Önkormányzat elnöke az ünnepségen arról beszélt, hogy ez a nap a gyász, az emlékezés és az újjászületés napja.

Az új Roma Történelmi Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központtal hétköznapi hősöknek állítanak emléket, akikre mindannyiunknak emlékezni kell - mondta. Lehetőséget ad arra, hogy a többségi társadalomnak megmutassák azt a

felemelően szép kultúrát, amit a cigányság képvisel. Megmutatták, hogy a cigányság saját erejéből is képes tenni hagyománya, kultúrája megőrzése érdekében - mondta. Makai István szólt arról is, hogy új célok szükségesek ahhoz, hogy a cigányság egyenes gerinccel, hittel újjáépíthesse saját közösségét, és elfoglalja a magyar társadalomban méltó helyét.

Az ünnepi beszédek után felavatták és megkoszorúzták a roma holokauszt áldozatainak emléktábláját, majd átadták a központot, és elhelyezték az emlékezés virágait.

A Cigány Világszövetség kongresszusának határozata alapján 1972 óta emlékeznek meg a világ több országában arról, hogy 1944. augusztus 3-ára virradóra SS-katonák több mint háromezer cigány embert gyilkoltak meg az auschwitzi haláltáborban.

ÁDER JÁNOS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK BESZÉDE

Tisztelt Honfitársaim!

A mai napon emlékezni gyűltünk össze. Emlékezni és fejet hajtani...

Felidézni a nácizmus áldozatává lett cigány származású honfitársaink emlékét és soha el nem feledhető tragédiáját.

Azért gyűltünk össze, hogy az auschwitzi haláltáborba deportált cigányok kíméletlen megsemmisítésének 70. évfordulóján közösen ítéljük el a 2. világháborús népiirtások aljas kiagyaloit, sem Istent, sem embert nem tisztelő kegyetlen végrehajtóit.

Azért gyűltünk össze, hogy közösen utasítsuk el a faji megkülönböztetés minden formáját, minden megnyilvánulását.

Azért gyűltünk össze, hogy közösen mondjuk ki, okultunk az európai történelem és saját történelmünk egyik legfájdalmasabb leckéjéből.

Azért gyűltünk össze, hogy a mai napon közösen tegyük nyilvánvalóvá, hogy amikor a cigány holokauszt áldozataira emlékezünk, nemcsak a megszorítottak, megalázottak, meghurcoltak és tömegesen elpusztítottak emlékének adózunk. Nemcsak a kísérleteknek alávetett, majd halálba küldött gyermekeknek, nemcsak azoknak a roma családoknak, akiket örökre szétszakított a náci haláltáborok pokla, nemcsak a meggyilkolt, vagy örök életükre megnyomorított édesanyáknak és édesapáknak. De önmagunknak is tartozunk ezzel.

És az utánunk jövő nemzedékek tagjainak is tudniuk kell, hogy akiket a hitleri nemzetiszocializmus embertelen ideológiája nevében kiközösítettek, elhurcoltak és lágerekbe zártak, akiket megkínóztak, halálra gyötörtek vagy halálra

éheztettek, akiket kivégeztek, vagy a haláltáborok gázkamráiba tereltek, mind ugyanolyan emberek voltak, mint mi, akik ma itt összegyűltünk.

Tisztelt Megemlékezők!

Mindenkinek tudnia kell, hogy azokban a vészterhes időkben bárki áldozatul válhatott. Bárki, akinek a náci eszme alapján nem volt megfelelő a származása, nem volt megfelelő a vallása, nem volt megfelelő a politikai hovatartozása. Bárki, akinek nem volt megfelelő a nácihoz és a nyilasokhoz való viszonyulása.

A történelem megtanított minket arra, hogy minden diktatúra legelőször a személyes szabadságot és az emberi méltóságot veszi célba. Miként megtanultuk azt is, hogy a szabadságjogok korlátozása, az emberi méltóság semmibevétele, a kollektív bűnösség elvének kimondása és alkalmazása, a történelem leggyilkosabb gyúanyagát képes létrehozni.

A hitleri fajvédelem tébolya nem ismert határokat. Először a polgári szabadságjogokat, így a szavazati jogot és az árrákkal való házasság jogát vonták meg, majd néhány év múlva megszületett a zsidókra és a cigányokra kimondott halálos ítélet is. Ők voltak az első kiszemelt áldozatai az árja élettér megteremtésének. Ipari méreteket öltő kíméletlen megsemmisítésükre a Harmadik Birodalom halálgyárak egész sorát hozta létre Európában.

A népirtásokért viselt felelősség azonban nem egyedül a hitleri Németországé. Súlyos és elévülhetetlen felelősség terheli az európai országok náci kollaboránsait is.

Ki kell mondanunk, hogy a magyar zsidók és a hazai cigányság tragikus meghurcoltatásában a magyar állam számos képviselője, megannyi cinkos propagandistája, ezernyi náci szellemiségű tisztviselője, csendőre és nyilas-különítményese is tevékenyen részt vett.

Bár az elkülönítés és deportálás megindítása alapvetően a hitleri Harmadik Birodalom követelése volt, nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy Magyarországon mindezt magyar emberek hajtották végre. Az áldozatok emléke előtt fejet hajtva ki kell mondanunk, hogy az akkori magyar államnak súlyos felelőssége van abban, hogy ez megtörténhetett hazánkban. Ki kell mondanunk, hogy a hazánk német megszállását követő tragédia az akkori magyar államnak is ségyene.

MAKAI ISTVÁN BESZÉDE

Tisztelettel köszöntöm magam és a Roma Polgári Tömörülés nevében a Cigány Történelmi, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ megnyitó ünnepségen Áder János köztársasági elnök urat, Mádl Dalma asszonyt, a Diplomáciai Testület megjelent képviselőit, Államtitkár Hölgyeket és Urakat a Történelmi Egyházak és Roma Szervezetek megjelent képviselőit, és minden kedves Emlékezőt!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A mai nap a gyász, az emlékezés és az újjászületés napja.

Mindazok emléke előtt tisztelettel adózunk, akiknek az életét egy gyilkos eszme jegyében elvették.

A Roma Polgári Tömörülés a Cigány Történelmi Kulturális Oktatási és Holokauszt Központ létrehozásával és megnyitásával a hétköznapi hősöknek állít méltó emléket. Olyan hétköznapi hősök előtt hajtunk fejet, akikre mindannyiunknak emlékeznünk kell.

Ők a mi hőseink. Erő, amelyből a cigány közösség – példájukon tanulva és megértve történelmi üzenetét – újjá tud születni. Az újjászületés pillanata reményt ad ahhoz, hogy az előttünk álló feladatokat közös hittel és erővel meg tudjuk oldani.

A közösség erejét a közös célok, a közös jövőkép és a közös tett erősítheti, és adhat egy népnek erkölcsi tartást, méltóságot, amelynek elengedhetetlen része, hogy a közösségi tudat kézzelfoghatóvá váljon. A közös emlékezés és élmény közösség erősítő színtereit meg kell jelenítenünk.

Mindig azok az erős közösségek, amelynek tagjai együtt tudnak emlékezni múltjukra, együtt élik meg jelenüket, és együtt építik jövőjüket.

Ezért fontos, hogy ez a Központ elsőként ad intézményesített módon helyet kultúránknak, szellemi örökségünknek és emlékezésünknek. Ez a Központ fontos lépés ahhoz, hogy megismerjék kultúránkat, hagyományainkat, fájalmunkat és mély sebeinket. Ez a központ alkalmas arra, hogy a többségi társadalomnak bemutassa ezt a felemelően szép kultúrát, melyet a magyarországi cigányság képvisel. Új célok szükségesek ahhoz, hogy a cigányság egyenes gerinccel, hittel, reménnyel újjá tudja építeni saját közösségét és elfoglalhassa a magyar társadalomban méltó helyét.

A múltból kötelességünk tanulni, hogy ne kövessük el újra ugyanazokat a hibákat, hogy a régi dolgok ugyanabban a kerékvágásban nem mehetnek tovább.

Ehhez le kell számolni a múlt sötét árnyaival. Nem csak a dicsőségben, a felelősségben is osztoznunk kell.

A jövőt az új nemzedék fiatal tagjai kell, hogy képviseljék, hiszen velük együtt tudjuk sorsunkat jobbá és méltóvá tenni ahhoz, hogy egyenrangú félként békében éljünk egymás mellett, egymás gyarapodására.

A közös munkának mindig megvan és meglesz az eredménye, hiszen ez a központ méltán bizonyítja azt, hogy a szavak helyett tettek, bátor kezdeményezésekre, következetes kitartásra és alkotó erőre van szükség ahhoz, hogy céljainkat

megvalósítsuk.

Bízom abban, hogy minden korosztály, gyermekek, felnőttek és idősek egyaránt látogatói lesznek Központunknak. Megismerhetik a cigány kultúrát, a cigány közösség múltját, jelenét és talán jövőjét is, és megértik azt, hogy az embert a cselekedetein keresztül ítélni lehet.

A cigányság a mai nap megmutatta, hogy saját erejéből is képes tenni hagyományra, kultúrára és emlékezete megőrzésére érdekében.

Köszönet mindazoknak, akik ebben a munkában önzetlenül, őszinte hittel, kitartással és meggyőződéssel részt vettek, és hozzájárultak mindahhoz, ami most Önök elé tárul.

Hála és köszönet illeti a házat adományozó családot, Németh Győzőné és fiát, Német Zoltánt.

Hála és köszönet a központ felújítását finanszírozó

Alexandra Samulewicz ügyvezető igazgató asszonynak és munkatársainak.

Hála és köszönet az informatikai rendszer támogatásáért Gál Pál Zoltán vezérigazgató úrnak és munkatársainak.

Hála és köszönet illeti a szellemi és erkölcsi támogatásért Zagyva Béla urat és munkatársait.

Külön köszönöm Magyarország Köztársasági Elnökének, Áder János elnök úrnak, hogy a mai nap eseményeinek rangot és méltóságot ad megtisztelő megjelenésével.

Elnök Úr! Az Ön jelenléte a remény üzenetét erősíti meg a magyarországi cigány közösségekben. Köszönöm Elnök Úr, és köszönöm mindanyuk megtisztelő figyelmét.

SAJTÓ MEGJELENÉSEK

- A roma holokauszt évfordulója (MTI 2014. augusztus 4., hétfő 5:41)
- „Szembe kell néznünk a szégyennel” (magyarhirlap.hu, 2014. augusztus 4. 05:59)
- Roma holokauszt - “Mindez még egyszer nem történhet meg” (nepszava.hu, 2014. augusztus 02. 17:07)
- A roma holokausztra emlékeznek országszerte (hir6.hu, 2014. augusztus 2.14:07)
- Áder: Magyarország is felelős a roma holokausztért (pestisracok.hu, 2014. augusztus 2.)
- Roma holokauszt – Megemlékezések az emléknapon (mon.hu, 2014. augusztus 1. 11:25)
- Népszabadság 2014. augusztus 2., 2. oldal
- Népszava 2014. augusztus 2., 2.oldal, 2014. augusztus 4., 2.oldal
- Magyar Hírlap 2014. augusztus 4., 1-2.oldal
- Megemlékezés a roma holokauszt 70. évfordulóján (Echo TV, 2014. augusztus 02., szombat 18:05)
- Kossuth Rádió
- RTL Klub híradó
- Hír tv híradó

INTÉZMÉNYLÁTOGATÁS ÉS RENDAHGYÓ TÖRTÉNELEMÓRA A CSEPELI ROMA HOLOKAUSZT KÖZPONTBAN 2015. OKTÓBER 26.

Általános és középiskolák mellett már a roma nemzetiségi önkormányzatok is - rendhagyó történelemóra keretében - látogatást tesznek a csepeli roma holokausztközpontban, hogy településeik lakosaival megtekintsék az Európában is egyedülálló komplex intézményt, segítve ezzel is a romák történelmének megismerését, az emlékezetpolitika erősítését. Az egy évvel ezelőtt megnyitott központba hétfő délelőtt Uszód településről félszáznyi gyermek és felnőtt látogatott el.

Az ország első, és eddig egyetlen, a cigány kultúrát, történelmet, holokausztot és a hagyományos mesterségeket is bemutató központot a roma holokauszt 70. évfordulójának emlékére tavaly avatták fel. A Roma Polgári Tömörülés által Csepelen létrehozott Cigány Történelmi – Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ az elmúlt időszakban több tucat általános és középiskola diákjait fogadta, hogy a népcsoport történelméről, a roma holokausztról bővítsék a tanulók ismereteit. Az ország különböző részein működő oktatási intézményekből érkezett 30-40 fős diákcsoportok rendhagyó történelemórák keretében ismerkedtek Magyarország legnagyobb lélekszámú kisebbségének történelmével. A tankönyvekben csak mindössze néhány mondatban említett roma holokausztról, vagy a cigányok történelméről bővebb ismereteket szerezhetnek a tanulók, segítve ezzel is a kölcsönös megismerést, amely segít leküzdeni a diszkrimináció és az előítélet láthatatlan falait – mondta Wendl Péter, a csepeli központ látogatói programkoordinátora.

A roma kultúrát, történelmet, hagyományos mesterségeket is bemutató központ Magyarországon és Európában is egyedülálló intézmény már a szomszédos országokból is több látogató-csoportot fogadott, a kiállítási anyagok másolatát pedig Csehországba, Szlovákiába, Macedóniába és Szerbiába is elvitték, ahol roma holokauszt megemlékezéseken, vagy a témához kapcsolódó rendezvényeken kiállításra kerültek – tette hozzá.

„Emlékezni és emlékeztetni mindannyiunk közös felelőssége, mert az Ember múltja és jelene alakítja az Emberiség jövőjét” – hangsúlyozta a központ vezetője, hozzáfűzve, a közös kultúra, a gyökereink megismertetésével lehet lebontani az előítélet falait, hogy ezáltal befogadók és ne kirekesztők legyünk. Makai István, a Roma Polgári Tömörülés elnöke szerint értékes jövőt csak közös összefogással, erkölcsileg is megtisztult alapokra lehet építeni, és ennek tudatában kell tevékenykedni a hétköznapokban is. A fiatalok a jövő reménységei pedig azt viszik, azt örökítik tovább, amit tőlünk tanulnak, ezért a felnőttek felelőssége, hogy hiteles, értékes és méltó alapokra építsék a jövőt – hangsúlyozta.

A Bács-Kiskun Megyei településről érkezett 43 fős csoport - amelyben 25 felnőtt, 10 középiskolás és 8 általános iskolás diák volt - megtekintette az emlékközpont kiállításait, majd a holokauszt áldozatainak emléktáblájánál fejet hajtottak a vészkorszakban elpusztult áldozatok emléke előtt.

Kiss Péterné, Uszód település Roma Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke azt mondta, arra biztatja a megyéjében működő nemzetiségi önkormányzatokat, hogy ők is szervezzenek hasonló látogatást a csepeli roma holokauszt központba, mert az ott látható kiállítás hasznos értéket és ismereteket nyújt minden ember számára.

A csepeli Cigány Történelmi – Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ előzetes bejelentkezést követően a hét minden napján fogad látogatói csoportokat. A tárlatvezetést az intézmény szakmai vezetője, Hegedüs Sándor tartja.

MEGEMLÉKEZÉS A CIGÁNY HOLOKAUSZT KÖZPONTBAN

FORRÁS: MTI - 2015. AUGUSZTUS 02.

A roma embereket segíteni kell a felemelkedésben - mondta Takács Szabolcs Ferenc, a Miniszterelnökség államtitkára a roma holokauszt 71. évfordulója alkalmából a Roma Polgári Tömörülés (RPT) által a Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központban szervezett megemlékezésen, 2015 augusztus 2-án.

Takács Szabolcs Ferenc, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára, a Nemzetközi Roma Emlékezési Szövetség elnöke emlékeztetett arra, hogy a több milliós európai cigányság 20-30 százalékát, a megszállt európai országok cigányságának csaknem felét gyilkolták meg a 2. világháborúban a holokauszt során. Hangsúlyozta: kötelező az emlékezés, szembenézés. Mindig van remény a közösség újjászületésére. A történelem során sokat próbált roma közösség az alkotóerő kiapadhatatlan forrása - mondta a Miniszterelnökség államtitkára. Beszelt arról is, hogy a roma nemzetközi szövetség az egyetlen olyan kormányközi szervezet, amely a roma holokauszt kutatásával, oktatásával és emlékének megőrzésével foglalkozik.

Ilan Mor, Izrael magyarországi nagykövete beszédében rámutatott: vannak, akiknek az élete származásuk, vallásuk miatt rosszabb, mint másoké. Ennek legszörnyűbb példája a holokauszt. A romák és a zsidók sorsának is ez a közös pontja, erre nap mint nap emlékezni, emlékeztetni kell és az új generációknak is el kell mondani, hogy a holokauszt egy döntés volt, egy nagyon rossz döntés. A Cigány Holokauszt Központ segít emlékezni az áldozatokra – tette hozzá.

A rendezvényen felolvasták **Balog Zoltán**nak, az emberi erőforrások miniszterének levelét, amelyben hangsúlyozta, hogy máig értetetlen a roma holokauszt tragédiája, melyre nem lehet mentséget keresni. A miniszter levelében emlékeztetett a több évszázados cigány-magyar együttélésre és leszögezte: „nekünk össze kell dolgoznunk!” Balog Zoltán szerint „újrakezdő nemzet vagyunk” (...) „ha kell, naponta újrakezdjük, mert van célunk” (...) „a mi közös életünk jobbítható”. A miniszter levelében idézte az RPT mottóját, amely szerint „múltunk közös lesz a jövőben”.

Makai István, az RPT elnöke köszönetet mondott mindazoknak, akik segítették az egy évvel ezelőtt Áder János köztársasági elnök által megnyitott roma holokauszt központ létrejöttét. „Kötelességünk emlékezni és emlékeztetni!” - hangoztatta a szónok. Mint Makai István kiemelte, új dolgok születése új reményt ad. A Cigány Holokauszt Központ megmutatja, hogy összefogással lehet építeni és ebből mások is erőt meríthetnek.

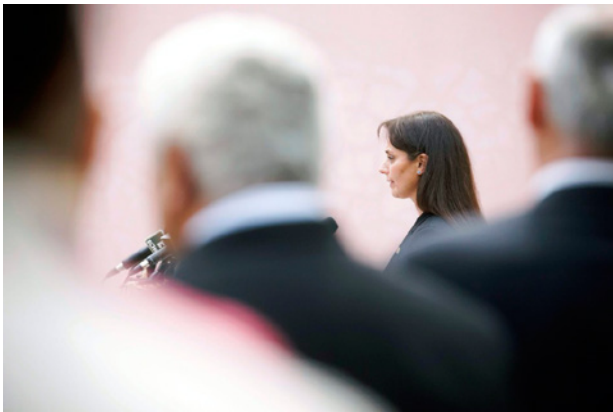
Langerné Victor Katalin, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkára beszédében felidézte: a XX. század a népiirtások százada és máig nem tudjuk, hogy történhetett meg emberek tömeges, szándékos, ipari méretű megsemmisítése. „Véssük gyermekeink szívébe, hogy soha többé nem történhet meg” - hangsúlyozta az államtitkár.

A beszédek után a roma holokauszt áldozatainak emléktáblájánál koszorút helyeztetett el Takács Szabolcs Ferenc a Miniszterelnökség, Ilan Mor Izrael állam, Langerné Victor Katalin az Emmi, továbbá Makai István és egy romaholokauszt-túlélő az RPT nevében.

A vendégek a Cigány Holokauszt Központban megtekintették a cigányság múltját, a roma holokausztot, a cigány tárgyi kultúrát és cigány művészek alkotásait bemutató kiállítást.

A Cigány Világszövetség kongresszusának 1972-es határozata alapján augusztus 2-án van a roma holokauszt nemzetközi emléknapja: 1944-ben augusztus 2-ról 3-ra virradóra több mint háromezer cigány embert gyilkoltak meg származása miatt az auschwitzi haláltáborban SS-katonák.

Magyarországon a két világháború közötti jogfosztó intézkedések után, az 1944. március 19-ei német megszállást követően legalább harminc gettót és munkatáborot hoztak létre. Kisebbségi roma csoportokat már 1944 tavaszán német megsemmisítő táborokba vittek, augusztusban cigány munkaszolgálatos századokat állítottak fel. Az 1944. október 15-ei nyilas hatalomátvétel után, november 2-án indult meg országszerte a roma családok szervezett deportálása németországi táborokba. A történészek szerint mintegy ötvenezer-hetvenezer magyarországi roma áldozata van a holokausztnak.

AZ RPT ROMA HOLOKAUSZT KIÁLLÍTÁSA MACEDÓNIÁBAN

2016. FEBRUÁR 23. - ROMNET

A macedón kormány tagjai nyitották meg a Roma Polgári Tömörülés (RPT) roma holokausztról szóló tablókiállítását Szkopjében.

A Roma Polgári Tömörülés által készített háromnyelvű (angol, magyar, roma) roma genocídiumról szóló 13 tablóból álló kiállítás 2016. január 20-án nyílt meg Szkopjében az EU Delegáció kiállító és konferencia-termében. Az EU InfoCenterben tartott rendezvényen beszédet mondott Bencze József nagykövet, Makai István, az RPT elnöke és Nezsdet Musztafa, roma ügyekért felelős tárca nélküli miniszter.

Musztafa miniszter elmondta, hogy szeretnék a kiállítást Macedónia olyan jelentősebb településeiben bemutatni, ahol nagy számú roma közösség található. Az eseményről tudósított a Sutel roma televízió is. A Roma Polgári Tömörülés által Magyarországon létesített állandó kiállításáról rövid dokumentumfilm is készít a

macedón televízió, hogy minél szélesebb körben legyen ismert a roma genocídium témája.

Az ország első, és eddig egyetlen, a cigány kultúrát, történelmet, holokausztot és a hagyományos mesterségeket is bemutató központot a roma holokauszt 70. évfordulójának emlékére avatták fel. A Roma Polgári Tömörülés által Csepelen létrehozott Cigány Történeti – Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ az elmúlt időszakban több tucat általános és középiskola diákjait fogadta, hogy a népcsoport történelméről, a roma holokausztról bővítsék a tanulók ismereteit.

A roma kultúrát, történelmet, hagyományos mesterségeket is bemutató központ Magyarországon és Európában is egyedülálló intézmény már a szomszédos országokból is több látogató-csoportot fogadott, a kiállítási anyagok másolatát pedig Csehországba, Szlovákiába, Macedóniába és Szerbiába is elvitték, ahol roma holokauszt megemlékezéseken, vagy a témához kapcsolódó rendezvényeken kiállításra kerültek.

A Macedóniában tartott januári kiállításra a tablóképekből külön angol nyelvű katalógust is készítettek, amelyet a látogatók magukkal vihetnek.

A kiállítás február végétől több macedón városban is bemutatásra kerül.

KONFERENCIA A ROMÁK ELLENI NÉPIRTÁSRÓL 2016. MÁRCIUS 02.

A Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) soros magyar elnöksége a Tom Lantos Intézettel (TLI) és a Jezsuita Roma Szakkollégiummal (JRSZ) közösen konferenciát szervez a romák elleni népiirtásról.

Makai István a Tom Lantos Intézettel közösen létrehozott Cigány Holokauszt Kiállítást mutatta be. A kiállítás a konferencia teljes ideje alatt megtekinthető volt.

RÉSZT VETTÜNK AZ UTAZÁS 2016 KIÁLLÍTÁSON 2016. MÁRCIUS 7.

A Tájak-Korok-Múzeumok Egyesülettel kialakított együttműködés keretében március 3-6. között a Cigány Holokauszt Központ csepeli kiállítóhelyét is módunk volt népszerűsíteni a Hungexpo területén rendezett 39. Budapesti Utazás kiállításon..

Az említett egyesület standját, ahol intézményünk is elhelyezhette propaganda kiadványait, szórólapjait, tájékoztató leporellóit. Más érdekes helyszíneket bemutató szórólapokkal együtt ezek is közkeletűnek bizonyultak.

A standnál ügyeletet tartó aktivisták jelentése szerint: „a teljesség igénye nélkül (hiszen nem mindenki állt meg hosszabb beszélgetésre a pultnál járó több ezer látogató közül): érkeztek érdeklődők Győről, Csornáról, Hegykőről, Sopronból, Szombathelyről, Vasvárról, Veszprémből, Pécsről, Dombóvárról, Tamásiból, Kakasdról, Kaposvárról, Székesfehérvárról, Érdről, Pomázról, Solymárról, Szentendréről, Budaörsről, Törökbálintról, Nagykovácsiból, Velencéről, Dunaújvárosból, Ceglédreől, Szolnokról, Szegedről, Szentesről, Békéscsabáról, Berettyóújfaluból, Debrecenből, Miskolcraól, Szendrőről, Golopról, Iglóból, Záhonyból, Beregszászból, Hatvanból, Jászberényből, Egerből, Feldebről, Pásztórol, Kemencéről, Pécelről, Csömörrel, Gödöllőrel, s természetesen Budapestrel is.

Ez úton is köszönjük a TKM Egyesület támogató együttműködését.

BÉLYEGZŐHELY LETTÜNK 2016. JÚNIUS 2.

A Tájak — Korok — Múzeumok (TKM) mozgalom 1977-ben indította el bélyegzős játékát. A mozgalom szervező bizottsága összeállította és kiadta és azóta is gondozza a „Magyarország látogatható természetvédelmi területei, műemlékei, múzeumai” című jegyzéket, melyhez térképmelléklet is készült. E katalógus eddig öt kiadásban 450 000 példányt ért meg és olyan objektumokat sorol fel, megyénkénti, településenkénti csoportosításban, amiket a magyar, illetve magyarországi kultúra iránt érdeklődők számára feltétlenül felkeresésre érdemesnek ítélnék. Minden ilyen helyszín kapott egy sorszámot és egy azt tartalmazó emblémás bélyegzőt, hogy az oda látogató játékosok, turisták, illetve a különféle vetélkedőket indító iskolákból, társadalmi egyesületekből érkező látogatók számára igazolja a megtekintést. Az országjáró játékban már a kezdetekkor tízezrek vettek részt, s ma is nagy a sikere.

Az ország kiemelkedő kiállítóhelyeinek jegyzékébe, a TKM-bélyegzőhelyek közé május 30-án a Roma Polgári Tömörülés által alapított és fenntartott – 2014 augusztusától működő – Cigány Holokauszt Központ is felkerült. Az intézmény az országos kulturális mozgalom igazolóbélyegzőjét is átvehette, s már két látogató esetében használta is.

Központunk a Jászalsószentgyörgyi Vízialommal és Tájházzal, a salgóbányai Geocsodák Háza Látogatóközponttal, a keszthelyi Kályhák Házával, a püspökladányi Vasúttörténeti Magángyűjteménnyel, az Edelényi Kastélyszigettel, a keszthelyi Rádió- és Televízió Múzeummal, a Marcipán Múzeummal, a gyenesdiási Természet Háza Látogatóközponttal és a Mezőhegyesi Várostarténeti Gyűjteménnyel került nagyjából egyszerre a bélyegzőhelyek jegyzékébe.

KÖTELESSÉGÜNK MEGÉRTETNI MINDENKIVEL, HOGY A FÉKTELEN GYŰLŐLET NEM VEZET SEHOVA FORRÁS: MTI - 2016. AUGUSZTUS 2.

A Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára szerint olyan emlékezetkultúrára van szükség, amely a 20. századi diktatúrák, illetve a vészidőszak áldozatairól való méltó megemlékezésre törekszik és az embermentők cselekedeteit példaként állítja a következő nemzedékek elé.

“Jelentős erőfeszítéseket kell tennünk egy olyan emlékezetkultúra kialakítására, amely egyaránt törekszik a méltó megemlékezésre a 20. századi diktatúrák valamennyi áldozatára, ugyanakkor a jövő nemzedékei elé a mártírok bátorságát és az áldozatokkal szolidáris segítők, embermentők cselekvő szeretetét állítja példaként” – fogalmazott **Latorcai Csaba** kedden, a roma holokauszt nemzetközi emléknapján Budapesten, a Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központban tartott megemlékezésen.

Hangsúlyozta: csak ez segít abban, hogy a vészidőszak és a második világháború okozta “látható sebeket” közös akarattal gyógyítsuk.

Colleen Bell, az Egyesült Államok magyarországi nagykövete azt mondta: “együtt, tántoríthatatlanul haladunk előre az egyenlőség és a szabadság kiteljesítése felé azért, hogy a pharrajimos soha többé ne következhesen be”.

Kijelentette, ezen a napon azt a több ezer romát gyászoljuk, akit a második világháborúban brutálisan és értelmetlen módon meggyilkoltak a nácik és kollaboránsaik. Közölte, a pharrajimos (roma holokauszt) nemcsak egy “gonosz rendszer műve volt”, amely pár év leforgása alatt több millió embert pusztított el, hanem több száz évnyi hátrányos megkülönböztetésnek és üldöztetésnek a következménye is.

Ez a megkülönböztetés napjainkban is folytatódik – mondta, példaként említve a kilakoltatások diszkriminatív gyakorlatát és a szegregált oktatást.

Colleen Bell kiemelte: látja a magyar kormány több fronton végzett őszinte erőfeszítését is a romák helyzetének javítására. Országszerte a kormánnyal együtt azon dolgoznak különböző szervezetek, hogy a roma gyerekeket ne különítsék el nem roma padtársaiktól az alapfokú oktatásban – fűzte hozzá.

A megemlékezést szervező Roma Polgári Tömörülés elnöke, Makai István arról beszélt, hogy 1944. augusztus 2. “feledhetetlenül szomorú és dicstelen Magyarország és Európa történetében”. Ezen a napon háromezer roma életét oltották ki egyetlen nap alatt egy aljas eszme nevében – mondta, azt hangsúlyozva: kötelességünk megértetni mindenkivel, hogy a féktelen gyűlölet nem vezet sehova, “csak a gonosz erők táptalaja lehet, amely ártatlan áldozatokat szed”.

A megemlékezésen felolvasták Langerné Victor Katalinnak, az Emberi Erőforrások Minisztériumának társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkárának levelét, amelyben azt írta: a 20. század a népiirtások százada volt. Egész népeket semmisített meg az önhittség, a gőg és a sötét hatalom gonoszsága – fogalmazott. Hozzátette, az áldozatok

közös jellemzője az elhagyatottság és a fizikai gyengeség volt. Olyanok voltak, akik végképp senkire nem számíthattak, akik iránt nem éreztek részvétet.

A beszédek után a roma holokauszt áldozatainak emléktáblájánál koszorúkat, illetve virágokat helyeztek el a megemlékezők, köztük Latorcai Csaba, Colleen Bell, Makai István, valamint Borbély Lénárd (Fidesz-KDNP) csepeli polgármester, Ilan Mor budapesti izraeli nagykövet, Németh Szilárd (Fidesz) országgyűlési képviselő.

A megemlékezést követően átadták a Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ országos pályázatának díjait.

A roma holokauszt nemzetközi emléknapja augusztus 2. A Cigány Világszövetség kongresszusának határozata alapján 1972 óta emlékeznek meg a világ több országában arról, hogy 1944. augusztus 2-án éjjel az auschwitz-birkenai koncentrációs táborban néhány óra alatt több mint háromezer romát gyilkoltak meg. Az Európai Parlament 2015. április 15-én tartott plenáris ülésén határozatban mondta ki a második világháború alatti roma holokauszt történelmi tényét.

COLLEEN BELL NAGYKÖVET ASSZONY BESZÉDE

Tisztelt vendégek, Borbély polgármester úr, Latorcai államtitkár-helyettes, nagyrabecsült diplomata kollégáim, barátaim, üdvözlöm Önöket, és köszönöm, hogy velem vannak ma délután, hogy megemlékezzünk a Pharrajimosról és fejet hajtunk az áldozatok előtt. Makai Istvánnak és a Roma Polgári Tömörülésnek pedig köszönetet szeretnék mondani, hogy meghívtak erre a fontos eseményre, és azért a munkáért, melyet nap mint nap a roma közösség javára végeznek. Örülök, hogy arra is lehetőségem nyílik, hogy első ízben tekintsem meg a Cigány Történeti és Kulturális Központot. Nagyszerű ez a hely.

Ma megállunk egy pillanatra, hogy gyászoljuk és emlékezetünkben hordozzuk azt a több ezer roma férfit, nőt és gyermeket, akiket a 2. világháborúban brutális és értelmetlen módon meggyilkoltak és rabszolgasorba döntöttek a nácik és kollaboránsaik. Ezen az eseményen fejet hajtunk az áldozatok előtt, akiket oly gyakran elfelejtettek, és azt is tudatosítjuk, hogy a Pharrajimos nemcsak egy gonosz rendszer műve volt, amely pár év leforgása alatt több millió embert pusztított el, hanem több száz évnyi hátrányos megkülönböztetésnek és üldöztetésnek a következménye is.

Ez a megkülönböztetés napjainkban is folytatódik. Személyesen tapasztaltam meg azt olyan közösségekben, amelyeket feldúlnak a roma emberek otthonaikból való kilakoltatására irányuló, diszkriminatív gyakorlatok. Jelen van a megkülönböztetés azokban az iskolákban is, ahol a szegregált oktatás megtagadja a roma gyermekektől egy jobb jövő lehetőségét. Sajnos a romákkal kapcsolatos előítéletek a magyar társadalom egy részében jelen vannak.

De megtapasztaltam a roma emberek nagyszerű szellemiségét is. Ez a szellemiség hatja át a számtalan hősies egyén és szervezet, mint például a Roma Polgári Tömörülés és sokan mások, erőfeszítéseit, hogy Magyarországot mindenki számára még jobbá tegyék. Látom a magyar kormány több fronton végzett, őszinte erőfeszítéseit is a romák helyzetének javítására. E sok szereplő által végzett munka Magyarország minden szegletében tetten érhető. Vidéki látogatásaim során találkoztam egyszerű állampolgárokkal, akik azért szerveződtek meg, hogy követeljék alapvető jogaik tiszteletben tartását, követeljék a hozzáférést a tiszta vízhez, a tiszta környezethez és a biztonsághoz. Találkoztam roma nőkkel, akik azért fogtak össze, hogy a családon belüli erőszak ellen küzdjenek. Országszerte a kormánnyal együtt azon dolgoznak különböző szervezetek, hogy a roma gyermekeket ne különítsék el nem roma kortársaiktól az alapfokú oktatásban.

A Pharrajimos borzalma és a romák elleni diszkrimináció évszázados történelme húzódik meg a mai kihívások mögött,

és motiválja a mai hősokeket, akik készek szembenézni ezekkel a kihívásokkal. Nem feledjük azokat, akik áldozatul estek a történelem kegyetlen erőinek, és azokat sem, akik túléltek a szörnyűségeket, hogy tanúságtevői legyenek a halottak sorsának. De mindenekelőtt, nem feledkezhetünk meg közös felelősségünkről, hogy nemet mondjunk a bigottságra és az igazságtalanságra. Az Egyesült Államok büszkén kiáll roma fivéreink és nővéreink mellett Magyarországon és világszerte. Együtt tántoríthatatlanul haladunk az egyenlőség és szabadság kiteljesedése felé, azért, hogy a Pharrajimos soha többé ne következhesse be. Ahogy Önök oly ékesszólóan kifejezték: "Múltunk közös lesz a jövőben is." Köszönöm.

MAKAI ISTVÁN BESZÉDE

Tisztelt Emlékezők!

1944. augusztus 2.-a feledhetetlenül szomorú és dicstelen Magyarország és Európa történetében. Ezen a napon 3000 roma honfitársunk életét oltották ki egyetlen nap alatt, egy aljas eszme nevében. Kötelességünk megértetni mindenkivel, hogy a féktelen gyűlölet nem vezet sehova, az csak a gonosz erők táptalaja lehet, amely ártatlan áldozatokat szed. Mi nem akarjuk ezt az utat. Mi, akik megértettük az elmúlt több mint 70 év üzenetét, mi, akik tudjuk, és érezzük, hogy mit jelent a kitaszítottság, mi soha többé nem akarjuk, hogy a náci eszme bárhol a világon gyökeret verjen.

Sokan voltak, akik akkor ugyanazt gondolták a világról, mint mi most, és hősiességükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a koncentrációs táborok felszabaduljanak és százezrek életét mentették meg. Ilyen hősiességről tett tanúbizonyságot a felszabadító amerikai hadsereg 30. gyalogos hadosztálya, amely 1945. április 11-én Buchenwaldot és a 42. és 45. gyalogos hadosztály, április 29-én Dachaut szabadította fel; - köszönet érte a hősokeknek.

Kötelességünk nem csak emlékezni, hanem emlékeztetni is a jövő nemzedéket arra, ami történt. Zsidó barátaink az Ószövetségből, Mózes 2. könyvéből, 13. fejezet, 8. versét szokták idézni: "És beszélj el a te fiadnak azon a napon mondván: ez azért van, amit az Örökkévaló velem cselekedett". Ez utalás arra, hogy egy nép megismerje múltját és történelmét, hogy azt élővé tegye és nemzedékről nemzedékre örökítse.

Nálunk, cigányoknál Lakatos Menyhértől származó gondolat járja, aki a Füstös Képekben írta: "Az emlékek annál hamarabb elmúlnak, minél távolabb esnek az embertől". Nekünk kötelességünk ezt a távolságot lerövidíteni és átadni utódainknak azt a kulturális és történelmi örökséget, amelyet az utánunk jövők is magukévá tesznek. Hogy tudnánk jobban leróni az áldozatok előtt a kegyeletünket, mint hogy a következő nemzedéknek is létrehoztunk egy olyan intézményt, amely egyben emlékező hely is. Mi szolgálhatná a cigányság felemelkedését, megbecsülését és önbecsülését jobban, mint hogy saját kultúránk, történelmünk és az emlékezés helyét a roma közösség hozta létre. Nagyszerű, hogy az akaratumk a közösség intézményesített erejében is megnyilvánult.

Őszinte szívvel mondunk igent, egy olyan jövőre, ahol az összefogás, a közös akarat és a tenni akarás egy olyan töről fakad, amelyet úgy hívnak, hogy demokrácia. Ez Magyarország és Európa olyan alapköve, amelyre mindannyian bátran építhetünk. Ezért köszönet illeti mindazokat, akik hozzájárultak ahhoz, hogy ez az Európában egyedülálló intézmény betöltheti szerepét, hidat ver múlt, jelen és jövő között. A Cigány Történelmi, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ hatalmas utat tett meg, hiszen nem csak az emlékezés színhelye, hanem egy olyan intézmény, amely a közösségi tér és élet helyszíne egyaránt. Olyan helyen állunk, amely nem jöhetett volna létre Német Zoltánné Gabika felajánlása nélkül, aki az épületet a Roma Polgári Tömörülésnek adományozta. Olyan helyen állunk, amelyet 2014. augusztus 2-án Áder János köztársasági elnök úr avatott fel, aki ezen a helyen mondta: "A kirekesztés kevesebbé, az egymásnak megadott kölcsönös tisztelet azonban gazdagabbá tesz mindannyiunkat." Ennek szellemében tesszük a dolgunkat.

Ez az intézmény, olyan nagyszerű dolgokat indított útjára, mint a Közéleti szellemi tízpróba rejtvénypályázat, amely a roma kultúra, történelem és holokauszt témaköréből merítette gondolatait, és amelyre 18 megyéből 1856 helyes megfejtés érkezett. Ez az intézmény az, amely az olimpia jegyében egy olyan kiadványt készített, amely hiánypótló az ország számára, hiszen a cigány származású magyar olimpiikonokról és paralimpiikonokról ad egy átfogó képet és ismereteket.

Az elmúlt évben az ország minden egyes szegletéből meglátogattak bennünket gyerekek, fiatalok és idősek egyaránt. Kérem, tekintsek meg a falon a képeket, amely önmagáért beszél, erre méltán lehetünk büszkék! A világ számos pontjáról érkeztek hozzánk látogatók, az Amerikai Egyesült Államokból, Németországból, Olaszországból, Lengyelországból, Romániából, Kanadából, Macedóniából, Belgiumból, Angliából, Franciaországból, Szlovákiából és Izraelből egyaránt. A Roma Holokausztot bemutató vándorkiállításunk túllépett az ország határain, több európai városban is bemutatásra került. Sikerült intézményünk kapuját az elmúlt évben szélesre tárni, hogy minél többen megismerjék a cigány történelmet, kultúrát és holokausztot, és ezáltal gazdagodjon történelmi ismeretük.

Köszönetemet szeretném kifejezni azoknak, akik az Intézmény létrehozását lehetővé tették, mindazoknak a cégeknek, magánszemélyeknek, akik hosszú évek óta mellettünk állnak, engedjék meg, hogy itt megemlítsem a Philip Morris Magyarország Kft-t, amely évek óta támogatja törekvéseinket. Köszönet az Emberi Erőforrások miniszterének, Balog Zoltán úrnak, aki hozzájárulásával biztosította a folyamatos nyitvatartást intézményünk számára és bízom benne, hogy a továbbiakban is biztosítani fogja. És köszönet mindazoknak, akik itt vannak velünk ma és emlékeznek az ártatlan áldozatokra, az Önök jelenléte bátorítást ad ahhoz, hogy álmainkból, terveinkből és törekvéseinkből ne engedjünk, mert mindannyian hiszünk abban, hogy múltunk közös lesz a jövőben is.

LÁTOGATÓK

CEPOL által szervezett budapesti továbbképzésén részt vett európai rendőrök látogatása.

Lisa Helfand nagykövetség asszony a Kanadai Nagykövetség munkatársaival együtt látogatott el a mai napon a Cigány Történelmi, Oktatási, Kulturális és Holokauszt Központba. Nagy hatással volt rá a Központ üzenete.

A Németországi Szövetségi Köztársaság Budapesti Nagykövetségének II. o. titkár látogatta meg ma Központunkat. Rolf Moormann az emléktáblánál emlékezett a vészorszakra, és gyűjtött mécsest a holokauszt cigány áldozatainak emlékére.

Roman Kwiatkowski, az Óświęcim (Auschwitz) székhelyű Lengyel Romák Egyesületének elnöke, a Lengyelországi Romák Szövetsége társalapítója magyarországi tartózkodását felhasználva, tájékoztató látogatást tett Cigány Holokauszt Központunkban is.

Látogatáson a gödöllői Petőfi Sándor Általános iskola

Köszönjük a részletes és sok új információt tartalmazó tárlatvezetést. Örülünk, hogy lehetőségünk volt megnézni ezt a kiállítást.

A Gödöllői Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói és pedagógusai

Kirándulás a Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központba

Volt akkora szerencsém, hogy eljuthattam a címben említett központba. Személy szerint nagyon élveztem, nagyon érdekes volt. A buszunk nyolc órakor indult el Csepel felé. Kb. 9.30-ra érkeztünk oda. Mielőtt bementünk volna, ettünk. Ekkor a tárlatvezető mondta, hogy odabenn kapunk innivalót is, így első utunk egy étkezőbe vezetett.

Ezek után megkezdődött a tárlatvezetés. Először egy előszobaszerűség fogadott bennünket, ahol szerszámok voltak, evőeszközök, illetve egy teknőt is megmutattak. A következő hely, ahová bementünk egy hatalmas szoba volt, ahol érintőképernyős paneleken át sok-sok információt tudtunk meg a holokauszttal kapcsolatban. Ezek után megint egy kisebb szobába mentünk, ahol bemutatták a roma művészetet. Különösen tetszett egy rajz, ami csupa betűkből állt. Majd bementünk a vetítőterembe, ahol a roma kultúrát mutatta be a film. Ezt követte még egy kis nézelődés, majd meggyújtottunk egy gyertyát a holokauszt áldozatainak emlékére...

Bihari Napsugáré (Gödöllői Petőfi Sándor Általános Iskola)

Dr. Latorcai Csaba kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkár látogatott el a Holokauszt Központba, hogy megtekintse tárlatunkat, és fejet hajtson az áldozatok emléke előtt.

Igor Esmerov a Macedón Köztársaság budapesti nagykövete tett látogatást kollégáival nálunk.

KIADVÁNYOK - ÉRTÉKTEREMTÉS

CIGÁNYOK ÉS OLIMPIÁK - KIADVÁNY

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ ezzel a kiadvánnyal a világ legnagyobb és legjelentősebb sportmozgalma kapcsán mutatja be, hogy a romák is számos alkalommal szereztek dicsőséget magyar vagy más hazájuknak. A jórészt megfakult (fakulni hagyott) emlékeket igyekeznek újra előtérbe állítani ez a kiadvány. Nem feledkeztünk meg az árnyoldalokról sem, amelyekre külön kitér a szerző.

KÖZELÍTŐ - SZELLEMI TÍZPRÓBA

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ 2016. március végén indította el 2016. június végéig tartó „Közelítő – Szellemi tízpróba” című országos rejtvény pályázatát. Iskolák, roma nemzetiségi önkormányzatok és közel ötven könyvtár is csatlakozott a községektől a megyeiekig bezárólag. Több településen helyi vetélkedőt, rejtvényfejtő szakköröket, klubokat is szerveztek, hogy segítsék a próbatevőket. A roma kultúrkincsről és történelemtől szóló különféle nehézségű feladatokra 18 megyéből 1856 helyes megoldása érkezett be. Három korcsoportban vártuk és értékeltük a megfejtéseket. A legfiatalabb megfejtőink 9 évesek a legidősebbek 72-76 évesek voltak.

A díjak 2016. augusztus 2-án Colleen Bell az USA nagykövete, dr. Latorcai Csaba a Miniszterelnökség helyettes államtitkára és Beke Farkas Nándor a 100 Tagú Cigányzenekar elnökével együtt adta át Makai István az intézmény igazgatója.

CIKKARCHÍVUM

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási Holokauszt Központ felismerve azt a tétongó úrt az írásos történelemben, illetve kutatásokban, megkezdte a holokauszt cigány vonatkozású dokumentumainak gyűjtését. Mára közel 250 cikket, tanulmányt tartalmaz az archívum.

MOBIL KIÁLLÍTÁS

Számos szervezet jelezte, hogy a Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási Holokauszt Központban látható kiállítást kölcsönöznék, bemutatnák. Azonban a kiállítási anyag eredetileg úgy készült el, hogy az állandó helyre kerül. Így a Tom Lantos Intézettel együttműködve létrehoztuk a kiállítási táblók kisebb, mozgatható változatát, ami ingyenes kölcsönözhető.

THE ROAD TO DEATH CAMPS - KIADVÁNY

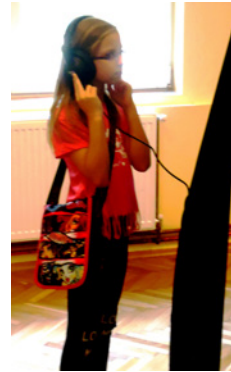
A 2016-ban létrehozott mobil kiállításunk macedóniai bemutatására létrehozott angol nyelvű kiadvány, ami összefoglalja és bemutatja a cigányság kultúráját, történelmét különös hangsúlyt fektetve a holokauszt eseményeire.

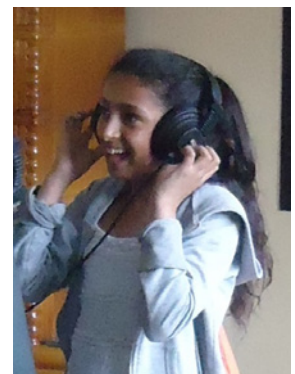
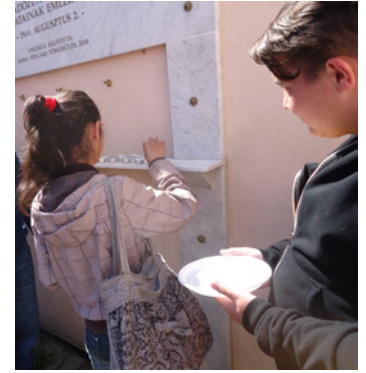
HONLAP

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ létrehozta a www.cigany-holokauszt.info honlapot. Ez a honlap több funkciót szolgál egyben. Amellett, hogy tájékoztatja a közönséget a Központ tevékenységéről és működéséről, fontos információkat, tanulmányokat oszt meg.

Kiemelkedő jelentőségű, hogy könnyen elérhető, felhasználható kutatási anyagokat, történelmi háttéranyagokat, friss kutatásokat tartalmaz. Térképek, bibliográfiák, korabeli fényképek találhatóak az oldalon.

ÉLETKÉPEK

VENDÉGKÖNYVI BEJEGYZÉSEK

Hálásan köszönjük a feltérített és nagy tudású vezetői
előadását. Reméljük, egyre sikeresebb körben ismert lesz
ez a hely és a tragikus múlt. Köszönettel: Alvay Bett

IT IS WONDERFUL THAT THIS CENTER HAS BEEN
ESTABLISHED. THE HISTORY OF HUNGARY IS SO
IMPORTANT TO HUMANIAL HISTORY & ART OF EUROPE.
THIS IS AN EXCITING DEVELOPMENT.
PROFESSOR PAUL KOBE, UCONN 2016.7.12.

A műremek és az előző nagy hatású gyűjtemény
részletét tartalmazza, melyet ezután is közzéteszünk,
hiszen mindkét esetben gondoltunk vissza az előző műre és
élményre. A Helt Hauserből pedig mindenki
tudja tudni kell.
Köszönettel: Simonszky Károly

Legyen az életrajzról említés a dolog!
És legyenek azok az ötfeladatok
hozzátételük is életrajzok, akik azt
az intényt létrehozták, és "léteztetik".
Szóval!
Budapest, 2016. 06. 23.

Kati Ledy
Wagynul

Magyar nyelv és nyelvhasználat és megismerés is megnevezni, megtapasztalni azt, amit a virtuális világ nyújtani adhat nekünk. Biztos abban, hogy hamarosan nekünk tudniuk fáj, amit már gyakorlatilag, csoporttal, hogy de is átélje ezt az élményt!

További népszerű munkát kívánva,

Trafikó: Roma Nemzeti Oktatási Központ nevében

László János

Győr

2016. 06. 20.

Köszönjük szépen a részletes és sok új információt tartalmazó tárlatvezetést,

Örülünk, hogy lehetőségünk volt megtekinteni ezt a kiállítást.

2016. V. 26.

Gödöllői Petőfi Sándor
Általános Iskola
tanulói és pedagógusai

Juhász Katalin és Rózsás Péter

Roma Kisebbség nevében

köszönjük a vendégfogadást

Monostompó utca nevében

Tisztelettel Rózsás Péter

2016. március 5.

És még a győzelem bérmunkáért bemutatásért

Működik 2016.05.2016 adriánus, lényeg.

Célunk. Pozitív és a centrum Budapest, egy kicsit, ezért ebből is kicsit. Szintén a történeti Hódoltság. Péntek az a hely.

Dolnos Hódoltság
Menne 7. Nostre

2016. január 4-én letöltöttük a fidesz-pemmel
a keddre, amely megkapta a dnyt. újított.
—
—

Köszönjük szépen a részletes, informatív,
hasznos és odaadó tárlatvezetést!

Bizséké vagyunk arra, hogy létrejött
ez a keddre hely!

Jesuita Roma

Szakkollégium

hallgatói

Köszönjük a lehetőséget, hogy történelmünk
eme része is publikussá vált, köszönet a szakszerű
tárlatvezetésnek. Szíves, gazdag anyaggal ismer-
kedtünk meg:

2016. 04. 26. A Gyöngyösörözi Árpád Fejedelem
Általános Iskola tanulói, nevelői
nevében illetve köszönjük a
Gyöngyösörözi Roma Nemzetiségi
Önkormányzatnak is a lehetőséget.

Nagyon népeün köszönjük, köszönjük
az érdekes előadást és kényelmes körülményeket.

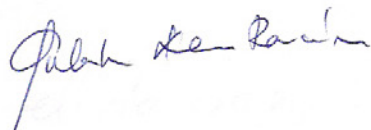
2011. 12. 11.

Mi is erre bízunk

Örülök a központ létrehozásának. Fontos, hogy
az új generáció kultúrájukról, értékeikről, történelmükről
tájékozódhasson.
Remélem sok fiatal roma és nem roma látogatójuk
lesz a jövőben.
Sikerrel munkát végezzek!

2016. február 2.

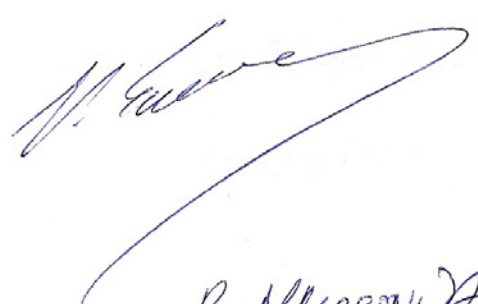
Alpin a pin teleki Nemzetiség
Romei önkiszolgáló, és esztétikai
fejlesztési a elhunolt Roma öbörstök
nál az egyéltől kezdve
Bayel Ben Zoupa Kezelt

Nagyon érdekes volt.

16-1-11

Péteri Bee

Вот как ходят за год и сотрудничество с
Территориальным управлением культуры и
Управление культуры, спорта и молодежи города
Евросети города и муниципальных учреждений
на протяжении года.

AMBASSY OF R. MACEDONIA

Gautanti'kus a kiállítás!

Emelte a sikerülést a tárlatvezető szakmai hozzájárulása. Hasznos volt az itt töltött idő,

tollett kaptam mind amire számítottam.

Szerintem történelem érdekese az emlékház.

2016. ok. 28

Assisi Katalin
diák

Nikla Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Mély hálával köszönjük öszi emlékre állított tárlatot, valamint szíves felvezetést és fogadtatást. Történelmünk ezirányú bemutatása egyben érdekes és megrható volt.

Az emlékház jó hírnevét és dicsőítését ismerőseinknek, rokonainknak és barátainknak is átadjuk!

2016. április 16.

Miklós Péter

Köszönjük a lehetőséget, hogy tiszteletünket
eme rész is publikussá vált, köszönet a szakmai
tárlatvezetőnek. Szíves, gazdag anyaggal ismer-
kedtünk meg:

2016. 04. 26. A Gyöngyösörözi Árpád Fejedelem
Általános Iskola tanulói, nevelői
nevében illetve köszönjük a
Gyöngyösörözi Roma Nemzetiségi
Önkormányzatnak is a lehetőséget.

Köszönjük a tárlatvezetőt! Nagyon
jól éreztük magunkat. Elmélyekkel
gazdagítottak, értékekkel bővelve távozunk.

Üdvözléssel: Bertalan Zsuzsanna

Bertalan Zsuzsanna (Bolegra István)

Zsuzsanna

Бертаман Зсусанна
Төрөлмөнүн кыргызстандын эгемендигине
Учурдундо. Кыргыз, кыргыздын кыргыздын
Елбашынын кыргыздын кыргыздын кыргыздын
жана кыргыздын кыргыздын.

Meglepődtem a Tárlat tartalmán. Gratulálok
az anyag összeállításához. Nagyon tetszett.

2016. Daróczi János Gyula
Iguáciz János

Vielen Dank für die Führung, für die wertige Arbeit
zum Gedenken an die Geschichte und die Entwicklung
der Kultur eines europäischen Volkes. Für Deutschland
ist die Bewahrung des dunkelsten Teils unserer gemeinsamen
Geschichte eine Verpflichtung, die Zukunft gemeinsam
zu gestalten.

19.02.2016 Pál János, Deutsche Botschaft
Budapest

Nagyon szép könyvük a Tárlat vezetői.

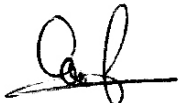
Tisztelettel az Európai 8. osztály tanulói
és az Európai Roma Nemzetiségi Önkormányzata

János Pál.

Gratulálok a kiállítás készítőinek.

Köszönöm az élményekben menő tárlat-
vezetést.

Különösen tetszett a képzőművészeti kiállítás.

2016. ápr.

Köszönjük a lehetőséget, Gratulálunk a ~~szereplés~~
realizációnak!

Dobos Andrea - Komáromi Alapszakos

2016. 04. 08.

Ugyjánd, de jó volt miniszter, hogy
itt jó volt.

Gratulálunk az indíkjainak felismeréséhez,
és sikeréhez!

12.02.2016.

Ugyj

Megpróbáltam ezt a győngyszőri beállítását, és
ezenél hoztam is bejegyzést a Műzeum számára,
hogy legyenek tudomány bejegyzési, ha ide elérhető-
gattal. Sok szerencsét kívánok a beállítás.
Köszönök,

Köszönök,

Kovács Beáta
Művészeti

Ugyj. Gy.

T-12 - Kovács - Műzeum Egyesület

Frau Koubikova. di. d'elbe utas. előadásom volt remény k.
széles. meggyőző. Amikor megkértem. ha nem lehet
valamit csinálni. a kórházunkban.

Üdvözlés
Főosztályunknak.

Thank you for the interesting
and moving visit.

Lisa Helford
Canadian Ambassador

AZ USZÁDI ROMA KÖZÖSSÉG NEVEBEN
KÖSZÖNÖM A LEHETŐSÉGET, A TANULSÁGOS
TÁRLATVEZETÉST.

2015. 10. 26.

Kiss Péterrel
RNÖ eln.

MEGRIZÓ, ELGONDOLKODÍTÓ, FIOZGALMOS!

XI. 15.

Eln. Koubikova

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ létrejötte számos magánszemély és vállalat közreműködésének, támogatásának köszönhető. Makai István, a Roma Polgári Tömörülés elnöke köszönetét fejezi ki:

Németh Győzőnének és Németh Zoltánnak, hogy az ingatlant rendelkezésre bocsátották, a Philip Morris International vállalatnak, hogy az épület felújítását finanszírozták, a PQS International Hungary Zrt. vállalatnak, hogy az infokommunikációs rendszert kiépítette. Továbbá hálás szívvel és őszinte nagyrabecsüléssel tartozunk köszönetet mondani mindazoknak, akiknek segítségével az Európában egyedülálló központ létrejöhetett.

Továbbá hálás szívvel és őszinte nagyrabecsüléssel tartozunk köszönetet mondani mindazoknak, akiknek segítségével az Európában egyedülálló központ létrejöhetett.

Dr. Bán Tamás, Beke-Farkas Nándor, Dr. Bencze József, Buffó Rigó János, Dancs Éva, Deák Klára, Deák László, Csóka János Pál, Faliszek Annamária, Fátyol Tivadar, Fátyol Zsuzsanna, Gál Pál Zoltán, Gyarmati Krisztina, Gyarmati László, Hamza Zoltán, Hegedűs Gábor, Hídvégi Balogh Attila, Horváth Jenő, Jakab Sándor, Kardos Ferenc, Dr. Kocsis István, Kovács Balázs, Makai László, Molnár Ferenc „Caramel”, Nagy Eszter, Nagy Lajos, Németh Ferenc, Puporka Lajos, Ifj. Sántha Ferenc, Alexandra Samulewicz, Szabó József, Szilágyiné Alvarez Martínez Luz Ilia, Szirmai István, Töröcskei István, Tulok József, Varga Zsolt, Virágh Endre, Wendl Péter, Zagyva Béla, Dr. Zámboi Mihály

A Cigány Történeti, Kulturális, Oktatási és Holokauszt Központ működtetése nem jöhetett volna létre az Emberi Erőforrások Minisztériuma nélkül. Köszönjük a támogatást Balog Zoltán miniszter úrnak és Czibere Károly államtitkár úrnak, hogy a Központ rendes nyitvartásban tudott üzemelni, és megannyi látogatót fogadni.

